

KANDIDATNUMMER 3107

Sidetall 1 av 3

Husk å skrive kandidatnummer og sidetall på hver side av besvarelsen!

ISSN 0130

Intensivt mellomkurs i norsk, trinn III
Skriftlig eksamen
4 timer

Den internasjonale sommerskole

Universitetet i Oslo
2014

I. Lytteprøve**Spørsmål. Svar med hele setninger. Skriv svarene på dette arket.**1. Hvilke to betydninger har ordet *sampi*?

Sampi har to betydninger. Det betyr det geografiske området der samene tradisjonelt har bodd. Og det betyr etnisk folkegruppe.

2. Hva er Nordkalotten?

Det er et område som gammel samene bodde. Det er ^{det} nordlige området i Norge, Sverige, Finland og Russland.

3. Hvilke faktorer kan en same basere sin identitet på?

Det fins varierte kriterier som genetiske faktorer, morsmål eller, personlige ønsker, eller en kombinasjon av dem.

4. Hvordan fungerte siida-systemet som grunnlag for å organisere det tradisjonelle samiske samfunnet?

Samene flyttet fra et sted til et annet. Systemet er basert på jaktlag og de slår hverandre for å få boplass og samelandbyer.

5. Hva var årsaken til at samene aldri greide å mobilisere noen særlig motstand mot koloniseringen av territoriene deres?

Fordi de bodde unna fra hverandre. Derfor var det vanskelig for dem å komme til enhet og forsvare mot kolonisering.

6. Nevn to eksempler på hvordan fornorskingspolitikken overfor samene ble praktisert.

I språk politikken. De måtte studene bare på norsk i skolen.

I jordbruk politikken. Bare de norsk borgene som kunne snakke, lese og skrive norsk kunne eie jord.

7. Hva står det i paragraf 110a i Grunnloven?

Myndighetene måtte legge til rette utvikling av samisk kultur og samfunnsliv.

8. Hvilken oppgave har Nordisk sameråd?

De samarbeider i alle de nordiske landene for å støtte samisk samfunn, sendinger i radio/TV og stifter organisasjoner til å verne samisk kultur,

9. Hvilken funksjon hadde *noaiden* i det gamle samiske samfunnet?

Noaiden var mellom mennesker og gudene og kunne fortelle om framtiden, var åndelig leder, helbreder, sosial arbeider og historie forteller.

10. Hvem var Lars Levi Læstadius?

Han var en prest som startet en religiøs bevegelse og noen konservative kristne syder seg som skapet vanskelighet i ^{det} samiske samfunnet.

II: Tekst med oppgaver

Tiåret som teller

(Aftenposten, 15.9.2013)

Populærkulturen vil ha oss til å dyrke ungdomstiden til vi er langt oppi trettiårene. Det kan være en tabbe.

- Ah, tjueårene.

BI-studenten Junaid Khan (26) smaker fornøyd på ordet.

- Jeg kaller det "det gylne tiår". Man tror man kan få til hva som helst, alle drømmer skal gå i oppfyllelse.

Avgjørende

Tjueårene er den perioden i livet som har størst innflytelse på voksenlivet. Vi tar mer enn 80 prosent av våre mest betydningsfulle beslutninger før vi fyller 35, ifølge den amerikanske psykologen, professoren og forfatteren Meg Jay.

I sin bok *The defining decade: Why your twenties matter* uttrykker hun bekymring over at dagens unge roter bort tjueårene i den tro at de har all verdens tid til å finne ut hvem de er, hva de vil med livet sitt og hvordan de skal utnytte de viktige tjueårene.

Finne seg selv

Ord som *kidults* og *twixters* oppsto i USA på midten av 2000-tallet for å beskrive en ny og raskt voksende gruppe av unge mennesker i tje- og trettiårene. Mange av dem aner ikke hva de skal gjøre, hvor de skal bo og hvem de skal leve sammen med. De lurer på om de skal bli fotografer, advokater eller partyarrangører.

- Denne usikkerheten gjør dem bekymret. De blir forsørget av foreldrene, er uten forpliktelser, gjerne universitetsutdannet, men har i beste fall en lavtlønnet jobb, sier Jay.

- I dag handler "ung voksen"-perioden om sosiale forandringer: Flytte hjemmefra, etablere seg i egen bolig, fullføre utdanning, etablere seg på arbeidsmarkedet og utforske kjærlighetslivet. Økt individualisering gir økte valgmuligheter, men også økt ansvar for eget livsløp, sier NOVA-forskeren Christer Hyggen.

- Jeg mener det er viktig at vi ikke bare fordømmer dem som "umodne voksne", men anerkjenner at de er i en fase som er viktig, sier Hyggen.

Også psykolog Meg Jay mener medier og populærkultur må slutte å bruke uttrykk som kidults og twixters fordi det bidrar til banalisering. Hvis man ikke får gjort nok i tjueårene, blir det desto mer som må realiseres i trettiårene.

Store forventninger

- Det er ikke de unges skyld at de i dag har for store forventninger til hva livet skal by på, hevder trendforsker og sosialantropolog Gunn Helen Øye.
- Alle generasjoner har et handlingsmønster som speiler samfunnet de lever i. Denne generasjonen er blitt sånn på grunn av noe.

Hun kaller dem «fordi-generasjonen»: De unge som kun gjør det som kan skrives på CV-en. De er vokst opp med støttende foreldre og er blitt sosialisert inn i samfunnsgrupper som dyrker dyktighet. Det blir dermed tydelige ytterpunkter, med de flinke som lykkes i alt på ene siden, og de som faller helt utenfor på den andre.

For sin egen skyld

Junaid Khan (26) sluttet på studiene på BI i Nydalen for noen år siden, men er tilbake på skolebenken etter å ha tenkt seg grundig om.

- Jeg testet arbeidslivet i noen år, men til slutt innså jeg det selv: Utdanning er viktig. Og når du selv innser det, at du gjør det for din egen og ikke for noen andres skyld, da er du blitt voksen, sier Khan.
- Jeg tror vi sier at du kan kalle meg en ung mann, ikke voksen.

A. Spørsmål til teksten «Tiåret som teller».

1. Hvorfor er forfatteren Meg Jay bekymret for dagens unge?

Han synes at de unge kaster bort tiden i den tro at de har nok tid i framtida til å bestemme og finne ut hva de skal gjøre

2. Hva er det som karakteriserer gruppen kidults/twixters?

Det å være tjue-trettiår gammel og å ikke vet hva skal gjøre og være usikker på hvor skal bo

3. Hva mener Gunn Helen Øye når hun kaller unge i dag "fordi-generasjonen"?

Hun mener det fins en grunn til det at de unge er blitt sånn. Denne generasjonen speiler samfunnet og hvordan de er behandlet.

4. Hvorfor bestemte Junaid Khan seg for å gå tilbake til studiene?

Han fant ut at utdanning er viktig og man må gjøre det for

3107

din egen skyld**B. Fullfør setningene (så de gir samme mening som i teksten).**

1. "Det gylne tiår" De ti årene som man har mange ønsker i livet
og er veldig håpeful at man kan oppfylle dem. Derfor er det viktig i livet.

2. Den perioden i livet som spiller en viktig rolle i voksenlivet.

3. På midten av 2000-tallet oppsto ord som kidults og twinters
i USA

4. Økte valgmuligheter skyldes økt individualisering, mener
NOVA forskeren Christer Hyggen.

5. Hvis man får gjort nok i tjueårene, blir det desto mindre som
må realiseres i trettiårene.

C. Alternative uttrykksformer

1. A. De blir forsørget av foreldrene sine.

B. Det er foreldrene som forsørger dem

2. A. Noen samfunnsgrupper dyrker dyktighet.

B. I noen samfunnsgrupper dyrkes dyktighet

3. A. Denne usikkerheten gjør dem bekymret.

B. De blir bekymret for denne usikkerheten.

4. A. «Det er ikke de unges skyld at de har for store forventninger,» hevder Gunn Helen Øye.

B. Gunn Helen Øye hevder at det ikke er de unges skyld at de har
for store forventninger.

5. A. Junaid Khan er tilbake på skolebenken.

B. Junaid Khan har begynt å studere på nytt.

3207

D. Verb.**Sett inn riktig form av verbet.**

- å finne Noen dager etter at Whitney Houston ble funnet død,
- å spille ble en av sangene hennes spilt på
- å spille flere radiostasjoner. Den sangen man spilte på den tiden, var "The greatest love of all". Innholdet i teksten er enkelt:
- å oppleve Den største kjærligheten du vil kunne oppleve, er kjærligheten til deg selv. Forfatteren Jean M.
- å utgi Twenge utga i april 2006 boka *Generation Me*,
- å få og filosofien hennes fikk samme navn som boka i løpet av årene som har gått.
- å handle Jean M. Twenge lot boka handlet om de som
- å føde ble født på 70-, 80- og 90-tallet. Boka dreide seg om mennesker som aldri tidligere hadde opplevd
- å fortelle en krig, og boka fortalt at de var unike, at alt de
- å gjøre gjorde var viktig og riktig. For noen måneder
- å lese siden var det mulig å lese en rørende
- å fortelle artikkel i en avis der en ung journalist fortalte historien om sin døde mor. Fra å være morsom og levende
- å forvandle seg forvandlet moren seg
- å forsvinne til å bli en dypt deprimert kvinne, og til slutt forsvant hun inn i elsk-deg-selv-bøkene. Hun er en av mange. Vi
- å realisere seg realiserer oss selv nå for tiden, vi
- å forvente forventer hele tiden å få en jobb som
- å betale blir godt betalt, slik at det er

nulig for oss å kjøpe et stort hus i Ullevål Hageby.

Men hva er lykke, og hva har livet bød på til

syvende og sist? Møtet med virkeligheten har blitt

brutalt for *Generation Me*, for kanskje vi ikke er så

unike likevel? Hva ville Whitney Houston mene

om alt dette, hvis hun levde.

E. Setningsbinding

Knytt sammen de to setningene ved hjelp av ordene som står i parentes. Du kan bytte om på rekkefølgen av setningene, men det logiske innholdet må være det samme.

Mange av dagens tjueåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.

De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

ordi) Mange av dagens tjueåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene, fordi de unge ofte har store forventninger til hvordan livet skal bli.

) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli, så mange av dagens tjueåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.

rfor) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli. Derfor kan mange av dagens tjueåringer bli skuffet når de kommer i trettiårene.

) Mange av dagens tjueåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene, for de unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

den grunn) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

Av den grunn kan mange av dagens tjueåringer bli skuffet når de kommer i trettiårene.

F. Sett inn adjektivet og substantivet i riktig form i setningene.

viktig – periode

Til slutt leste vi om noen viktige perioder i verdenshistorien.

Tjue- og trettiårene er en av de viktigste periodene i livet.

Hvilken periode synes du er viktigere enn barndommen?

Jeg mener at ungdomstiden er den aller viktigste perioden i livet.

Hva skal du gjøre i denne viktige perioden?

G. Lukeøvelse

Fyll inn de åpne lukene med ett ord i hver.

Ventelister for kortreist, økologisk mat

Aftenposten, 14. juli 2014

Det er noen ventelister for å abonnere på kortreist mat i Oslo.

Oslo Kooperativ har 777 medlemmer som kan bestille ferdige grønnsaksposer og flere

enn 1000 Oslo-borgere står på venteliste for å bli medlem.

– Vi merker at dette er noe folk vil ha, sier Mads Pålsrud, styremedlem.

- Går rett inn i «tidsånden»

I oppstarten i fjor vår er ventelistene bare blitt lengre og lengre.

– Moteriktig, sunt, bærekraftig, etisk riktig - kortreist mat er et positivt ladet tema på mange måter. Det går rett inn i «tidsånden». Jeg tror vi får til å se mer og mer av denne typen tilbud av kortreist mat, sier Annechen Bugge, som forsker på nordmenns spisevaner på SIFO. Hun mener at man ser en økende interesse i samfunnet for alle aktiviteter som er knyttet til mat, og særlig knyttet til det lokale og kortreiste.

- Vil ha mat med historie

Det vi ser, er en økende opptatthet av sunnhet og helse. Men flere ønsker et råvarebasert kosthold, og forbrukerne legger vekt på å lage mat fra bunnen av. Folk ønsker mat med en historie. Mange vil gjerne kunne produsere maten i sine grad selv. Man vil tilbake til noe friskt og naturlig, og vi ser at mange forbrukere ønsker å kjøpe norsk og kortreist.

- En selvfølge

Hanna Halpren, daglig leder på Restaurantakademien i Stockholm, sier at trenden er global. Hun tror at økologisk og kortreist mat etter hvert vil bli en selvfølge.

– Det vi ser, er at vi mennesker ikke kjenner til helt trygge. Vi vil tilbake til den gamle, sunne verden, men på en moderne måte. Neste uke vil Kooperativet ta opp 500 nye medlemmer. Det halveres ventelisten. Mange har ventet i nesten ett år, sier Helene Austevoll, styremedlem i Oslo Kooperativ. Man får et helt annet forhold til å spise maten når man vet hvor den kommer fra.

Trenger mer plass

Det finnes flere varierte abonnementsordninger for frukt og grønt i Oslo. Kooperativet skiller seg ut ved at de er drevet på dugnad. Her må medlemmene gjærne bidra, enten ved å pakke poser eller med å drifte organisasjonen. De kaller seg et «arbeidsfellesskap». Nå ønsker de å starte lokale kooperativer rundt omkring i Oslo, og er allerede på utkikk av nye lokaler på Tøyen. Flere andre byer er interessert i å følge etter.

- Det har virkelig tatt seg opp de siste årene. Det er en direkte link mellom bonden og forbrukeren som jeg tror mange setter pris på, sier Pålsrud.

Do not write
in this space

Det evige jakten på lykken.

I denne stillen skal jeg diskutere litt om lykken. Jeg begynner med et spørsmål om temaet. Etterpå skal jeg skrive om mediene innflytelse på våre tanker. Til slutt skal jeg skrive om hvordan man oppnår lykken.

Når vi snakker om lykken og det gode livet, snakker vi om en ide som har like gammel historie som menneske selv. Det har alltid sett etter noe som kan innføre lykken i livet. Noen finner lykken ved å stifte en hyggelig familie med vellykede barn. Og andre synes at de må reise rundt om i verden og opplever nye ting. Men hva det betyr egentlig? Kan vi forslå en fast definisjon som inneholder alle disse? Hva er det som gir følelse av lykken inne i oss.

Det som man sikkert si er at ideen om lykken har forandret seg mye. Det kan skyldes at mediene spiller en rolle i vårt samfunnet. De har stor innvirkning på hvordan man tenker nå. De speiler holdningene i samfunnet og kritiserer dem. Mange visualiserer et drømmeliv ved hjelp av scenere på TV. Det kan føre til en overflatisk følelse av vellykken i livet som kan forsvinne fort.

Det å definere lykken i livet er vanskelig og det varierer fra en person til en annen. For noen tar det mye tid til å finne ut. Men det viktigste er at lykken er en følelse som man selv må skape i livet. Noen har oppnådd mange ting i sitt liv men de føler fortsatt ikke lykkelig. Det hjelper at man være realistisk og lærer fra opplevelser.

Konklusjon

Dette handlet om lykken og evige jakten på den. Først diskuterte

UNIVERSITY
OF OSLO

International Summer School

Candidate number/Kandidatnummer: 3107

Date/Dato 31.07.2014

Course/Kurs .....

Page/Side 3 of/av 3..

Do not write
in this space

jeg ideen om lykke . Etter på skrev jeg om påvirkning av mediene og
til slutt konkluderte jeg at lykken er en følelse som man selv
må finne det i livet .